

Tekst Lieke Bousema | Beeld Wind Design + Build

Sporthal De Drait in Drachten:

Schoolvoorbeeld voor circulair slopen, bouwen en inrichten

De Rijksoverheid streeft naar een 100% circulaire economie in 2050. Om deze ambitieuze doelstelling te halen, zijn overheden vanaf 2030 verplicht om de productie en het (her)gebruik van circulaire producten en diensten te stimuleren. Op verschillende plekken in ons land wordt inmiddels gepioneerd met circulair slopen, bouwen en inrichten. Een mooi projectvoorbeeld vinden we in Drachten, waar een sporthal volgens deze visie is gerealiseerd. Met de bouw van sporthal De Drait bewijzen de gemeente Smallingerland en Wind Design + Build dat circulaire bouw uitstekend kan samengaan met een aantrekkelijk ontwerp én vergroening van de omgeving.

De twintig betrokken en vakbekwame architecten, bouwkundig ingenieurs, engineers, projectmanagers en projectleiders van Wind Design + Build realiseren turnkey/general contracting projecten in heel Nederland. "Wij zijn verantwoordelijk vanaf de eerste schets tot de exploitatie, waarbij opdrachtgevers volledig worden ontzorgd", vertelt directeur Roelof Wind. "Onze specialiteit is de Design & Build realisatie van scholen, multifunctionele centra, zwembaden en sporthallen, waarvan sporthal De Drait in Drachten een excellent voorbeeld is."

OUDE SPORTHAL ALS DONORGEBOUW

Het Design & Build project in Drachten werd gund na een aanbesteding, vertelt Wind. "In de uitvraag werd heel specifiek gevraagd om zoveel mogelijk materialen en grondstoffen uit de oude sporthal te oogsten en een duurzame nieuwe bestemming te geven. Hierbij werd de R-ladder van circulariteit als uitgangspunt genomen. Al in de tenderfase en samen met circulaire slooppartner Bork hebben wij een locatieschouw uitgevoerd, op basis waarvan we een schetsontwerp en circulaire visie voor de nieuwbouw hebben gemaakt. Na de projectgunning zijn ontwerp en visie verder uitgediept en uitgewerkt, waarbij we ook diverse architecttekeningen als uitgangspunt hebben genomen."

GERED VAN DE STORT

"Ondanks dat de nieuwe sporthal langer en breder is dan zijn voorganger, konden we 80% van de bestaande fundering behouden", vertelt projectmanager Jeroen Schurink. "En ook diverse stalen constructiedelen hebben een duurzaam tweede leven gekregen. Datzelfde geldt voor de oude sportvloer. Qua interieur zijn bijvoorbeeld de

Inmiddels is ook de sportvloer aangebracht.

'Door de oude sporthal niet ruw te slopen maar zorgvuldig te demonteren, kon maar liefst 90-95% van alle bouwmaterialen 'gered' worden van de stort'

tribune, overheaddeuren, banken en kledinghaken opnieuw gebruikt, wat tevens geldt voor heel veel (constructie)hout." De oude houten plafonds zijn bijvoorbeeld gerecupereerd in de wanden, de plafonds van de gangen en de horecaruimtes, vertelt

Wind. "Hiermee sluiten we aan bij de derde trede op de R-ladder: Reuse. Bijvoorbeeld door de oude fundering waar mogelijk te handhaven, konden we flink besparen op sloopwerk, omgevingsoverlast en transportbewegingen. Bovendien kwam dit

De kleedbanken en haken uit de oude sporthal zijn opgeknapt en opnieuw toegepast in de nieuwe sportaccommodatie.

de veiligheid én het milieu ten goede. Materialen die we niet konden verwerken in de nieuwe Drait, zijn beschikbaar gesteld aan het circulaire tussenstation van Bork voor toepassing in derde projecten." Schurink: "Door de oude sporthal niet ruw te slopen maar zorgvuldig te demonteren, kon maar liefst 90-95% van alle bouwmaterialen 'gered' worden van de stort."

RUWBOUW IS AFBOUW

In navolging van circulaire strategieën zoals Reuse en Recycle hebben ook de bovenste treden van de R-ladder (Rethink, Refuse en Reduce) veel aandacht gekregen. Immers: wat je niet aanbrengt, hoeft je ook niet in te kopen, te vervoeren en te produceren, meent Schurink. "Bijvoorbeeld in de horecaruimtes en in de vuile voeten zone bij de entree is gekozen voor een gevlinderde schoon-

betonvloer. Hierdoor kon op rollen PVC en lijm bespaard worden, zonder de mooie uitstraling van de sporthal te beïnvloeden. Doordat zoveel mogelijk onderdelen losmaakbaar zijn verbonden, wordt ook duurzaam hergebruik in de toekomst mogelijk."

INGETOGEN, DEMONTABEL EN GROEN

De nieuwe sporthal voegt zich heel mooi in de wijk, benadrukt Wind. "Omdat De Drait middenin een woonwijk staat, hebben we het ontwerp heel ingetogen gehouden. Kenmerkend zijn de strakke bakstenen gevels van KlickBrick (Wienerberger), die droog gestapeld en volledig remontabel zijn. Bovendien zijn op verzoek van omwonenden diverse groene gevels toegepast. De gevels bestaan verder uit verduurzaamd hout met het FSC-keur-

merk en vanwege de gunstige CO₂-footprint is heel bewust gekozen voor houten kozijnen." Ook in de sporthal zelf is hout prominent toegepast, vertelt hij. "Een blikvanger hier is ook de drie meter hoge Pulastic® Sound Wall, waarop een prachtige signing met echte sporters is aangebracht. Alle verenigingen die gebruik zullen maken van de hal, zullen zich hierin herkennen." De sporthal is opdeelbaar in drie zaaldelen en functioneert gasloos en energieneutraal. De toepassing van circa 394 zonnepanelen en douches met warmterugwinning leveren hier een belangrijke bijdrage aan. De daken van de sporthal zijn uitgevoerd als groendak, waarmee de biodiversiteit in het gebied wordt gestimuleerd. Bovendien wordt de hemelwaterafvoer richting het gemeenteroel hiermee vertraagd en profiteren de bewoners van de naastgelegen appartementengebouwen van een mooi groen uitzicht.

VISITEKAARTJE IN DE ACHTERTUIN

Met de oplevering van sporthal De Drait is Wind Design + Build weer een prachtig nieuw visitekaartje in haar achtertuin rijker. "De ambitie van de gemeente was een absolute aanjager voor ons én voor onze bouwpartners, om circulariteit in al zijn facetten te onderzoeken", aldus Schurink. "Van architect tot uitvoerder en timmerman: iedereen wist elkaar te enthousiasmeren en stimuleren, met een geweldige circulaire sporthal als resultaat." ■

Met de bouw van sporthal De Drait bewijzen de gemeente Smallingerland en Wind Design + Build dat circulaire bouw uitstekend kan samengaan met een aantrekkelijk ontwerp én vergroening van de omgeving.

WIND DESIGN + BUILD

Burgemeester Wuitweg 35
9203 KA Drachten
T +31 512 57 14 71
E info@winddesignbuild.nl
W winddesignbuild.nl